

Plenarhandling

B9-0106/2024 }
B9-0108/2024 }
B9-0131/2024 }
B9-0132/2024 }
B9-0133/2024 }
B9-0134/2024 } RC1

7.2.2024

GEMENSAMT FÖRSLAG TILL RESOLUTION

i enlighet med artikel 132.2 och 132.4 i arbetsordningen

som ersätter resolutionsförslagen från följande grupper:

B9-0106/2024 (The Left)
B9-0108/2024 (S&D)
B9-0131/2024 (Verts/ALE)
B9-0132/2024 (PPE)
B9-0133/2024 (Renew)
B9-0134/2024 (ECR)

om situationen i Serbien efter valet
(2024/2521(RSP))

**Michael Gahler, Vladimír Bilčík, Željana Zovko, Rasa Juknevičienė,
Andrius Kubilius, Andrey Kovatchev**
för PPE-gruppen
Pedro Marques, Andreas Schieder, Tonino Picula, Thijs Reuten
för S&D-gruppen

RC\1296377SV.docx

PE756.848v01-00 }
PE756.850v01-00 }
PE756.874v01-00 }
PE756.875v01-00 }
PE756.876v01-00 }
PE756.877v01-00 } RC1

Klemen Grošelj, Petras Auštrevičius, Izaskun Bilbao Barandica, Olivier Chastel, Katalin Cseh, Karin Karlsbro, Michael Kauch, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Karen Melchior, Urmas Paet, Dragoş Pîslaru, María Soraya Rodríguez Ramos, Ramona Strugariu, Dragoş Tudorache, Hilde Vautmans

för Renew-gruppen

Viola von Cramon-Taubadel

för Verts/ALE-gruppen

Anna Fotyga, Angel Dzhambazki, Assita Kanko, Elżbieta Kruk, Witold

Jan Waszczykowski, Anna Zalewska, Joachim Stanisław Brudziński,

Adam Bielan, Waldemar Tomaszewski

för ECR-gruppen

Emmanuel Maurel

för The Left-gruppen

Förslag till Europaparlamentets resolution om situationen i Serbien efter valet (2024/2521(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Serbien, särskilt resolutionen av den 10 maj 2023 om kommissionens rapport för 2022 om Serbien¹,
- med beaktande av EU:s tidigare uttalanden om Serbien, särskilt det gemensamma uttalandet av den 19 december 2023 om parlamentsvalet från Josep Borrell, unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, och Olivér Várhelyi, kommissionsledamot med ansvar för grannskap och utvidgning,
- med beaktande av uttalandet om preliminära resultat och slutsatser från det internationella valobservatörsuppdraget om nyvalet till parlamentet i Serbien den 17 december 2023,
- med beaktande av det gemensamma yttrandet av den 19 december 2022 från Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE)/Kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR) och Venedigkommissionen om den konstitutionella och rättsliga ramen för demokratiska institutioners funktion – vallag och valadministration,
- med beaktande av valobservatörsrapporten från ad hoc-kommittén i presidiet för Europarådets parlamentariska församling av den 17 januari 2024, *Observation of the early parliamentary elections in Serbia (17 december 2023)*,
- med beaktande av det tal om valet i Serbien som kommissionsledamoten med ansvar för rättsliga frågor, Didier Reynders, höll den 17 januari 2024 på uppdrag av vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Josep Borrell, vid parlamentets plenarsammanträde,
- med beaktande av det öppna brev om situationen efter valet i Serbien som undertecknats av ordförandena för utrikesutskotten i flera EU-länder,
- med beaktande av sin gemensamt understödda parlamentariska dialog i Serbien,
- med beaktande av Serbiens konstitution från 2006 och dess lag från 2022 om val av ledamöter till parlamentet,
- med beaktande av Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 01/2022 av den 10 januari 2022 *EU-stöd för rättsstaten på västra Balkan: grundläggande problem kvarstår trots ansträngningar*.

¹EUT C, C/2023/1065, 15.12.2023, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2023/1065/oj?locale=sv>.

- med beaktande av artikel 132.2 och 132.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Efter massskjutningarna i Belgrad och i närheten av Mladenovac i maj 2023 anordnades massprotester under sloganen ”Serbien mot våld” runtom i Serbien. Den 1 november 2023 hänvisade Serbiens president till oppositionens krav på nyval för att upplösa parlamentet. Han bestämde att nyvalet till parlamentet skulle hållas den 17 december 2023.
 - B. Sedan 2012 har alla parlamentsval i Serbien utom ett varit nyval. Det var landets tredje parlamentsval på mindre än fyra år.
 - C. Efter att 65 borgmästare ur det styrande partiet, däribland Belgrads borgmästare, plötsligt och samtidigt avgick, och församlingen för den autonoma regionen Vojvodina beslutade att upplösa sig själv, trots en stabil majoritet, utlystes lokala nyval i en tredjedel av Serbiens kommuner och provinsval i Vojvodina till samma dag, den 17 december 2023. Det är varken en bra eller lång tradition att hålla några av lokalvalen och parlamentsvalet på samma dag. Många observatörer anser att man håller nya lokalval på vissa håll för att konsolidera den nuvarande regeringens makt och att det är ett sätt att missbruka lokalsamhällenas rösträtt.
 - D. Valen genomfördes i en situation av ökad polarisering i samhället och hård konkurrens mellan olika politiska linjer. De präglades av negativa kampanjer och skrämselfpropaganda av aldrig tidigare skådat slag samt attacker mot politiska motståndare och journalister.
 - E. Före valdagen hade Serbien inte lyckats genomföra de viktiga rekommendationer som OSSE/ODIHR och Venedigkommissionen hade utfärdat, inbegripet rekommendationer om att säkerställa lika villkor, åtgärder för att förhindra missbruk av offentliga ämbeten och statliga resurser, åtskillnad mellan officiella arbetsuppgifter och kampanjverksamhet samt effektiva mekanismer för att förhindra att väljarna utsätts för hot och påtryckningar, inbegripet röstköp.
 - F. Valkampanjen som helhet präglades av ännu större polarisering, aggressiv retorik, smutskastning, verbala personangrepp och provocerande språkbruk. Påtryckningar på offentliganställda, missbruk av offentliga resurser och incitamentsprogram för väljare väckte oro över väljarnas möjligheter att göra ett fritt val utan otillbörliga påtryckningar. Dessa metoder, utöver vissa svårigheter för oppositionen att få tillträde till offentliga platser, skapade olika spelregler och suddade ut gränsen mellan staten och det styrande partiet, i strid med internationella normer. De ryskstödda mediekanalerna *Sputnik Srbija* och *Russia Today Balkan* bidrog aktivt till att sprida desinformation, huvudsakligen om oppositionskandidaterna.
 - G. Valkampanjen dominerades helt av den sittande presidenten Vučić, som trots att han inte var kandidat i detta val tog på sig en central roll i de löpande kampanjerna genom att på ett framträdande sätt delta i det serbiska progressiva partiets (SNS) evenemang. Den lista som leddes av SNS-partiet uppkallades efter Vučić.

- H. Tillsynsorganen för valkampanjer och elektroniska medier förblev i stort sett ineffektiva under valperioden när det gällde att avskräcka från överträdelser.
- I. Ett internationellt valobservatörsuppdrag genomfördes av OSSE/ODIHR, OSSE:s parlamentariska församling, Europarådets parlamentariska församling och Europaparlamentet för att fastställa om valet var förenligt med åtagandena gentemot OSSE och andra internationella skyldigheter och normer för demokratiska val samt med nationell lagstiftning.
- J. Röstlängderna uppdaterades genom det centrala väljarregistret och det slutliga antalet väljare uppgick till 6 500 666. Det påstås att ett stort antal avlidna personer fanns kvar i registret.
- K. Valdeltagandet låg på 58,58 %, något högre än i det föregående valet som hölls 2022.
- L. Trots att 43 % av de 2 817 parlamentskandidaterna var kvinnor och att insatser har gjorts för att främja kvinnors deltagande är kvinnor i allmänhet fortfarande underrepresenterade i valda och tillsatta ämbeten.
- M. Valet gick på det hela taget smidigt, men dagen präglades av ett stort antal förfarandemässiga brister, däribland inkonsekvent tillämpning av garantier vid röstning och rösträkning, frekventa fall av trängsel, överträdelser av kravet på sekretess vid röstning, åtskilliga fall av gruppröstning och enstaka fysiska angrepp.
- N. Enligt Serbiens statliga valkommission vann det serbiska progressiva partiet (SNS) med 46,75 % av rösterna, medan den största oppositionskoalitionen ”Serbien mot våld” fick 23,66 %, det serbiska socialistpartiet 6,55 %, NADA-koalitionen 5,02 %, *We – the Voice of the People* 4,69 % och fem minoritetslistor fick sammanlagt 3,68 % av rösterna.
- O. I uttalandet om det preliminära resultatet och slutsatserna från det internationella valobservatörsuppdraget betonades det att trots att nyvalet till parlamentet den 17 december var tekniskt sett välorganiserat och att väljarna erbjöds flera politiska alternativ dominerades det av presidentens starka inblandning, vilket tillsammans med det styrande partiets systemfördelar skapade orättvisa villkor. OSSE/ODIHR:s slutrapport förväntas offentliggöras under de kommande veckorna.
- P. De viktigaste anklagelserna om oegentligheter under valdagen handlar framför allt om Belgrad där myndigheterna registrerade ”fantomväljare” från andra serbiska kommuner där det inte hölls val den dagen, samt från grannländer, på adresser där de inte bodde. Det förekom flera anklagelser om att väljare som bodde utomlands samlades ihop och bussades till Serbien av det styrande partiet för att kunna rösta i lokalvalen i Belgrad.
- Q. Den serbiska organisationen för det civila samhället CRTA genomförde en djupgående analys baserad på begränsade uppgifter och resurser och gjorde en mycket försiktig uppskattning om att felaktigheter i väljarregistret motsvarar minst 30 000 väljare. De har starka bevis för att dessa felaktigheter ingick i en strategi för olaglig och obehörig

valmanipulation i syfte att påverka valresultatet och snedvrída väljarnas vilja. Människor transporterades från hela Serbien och utlandet (Bosnien och Hercegovina och Montenegro) för att rösta i kommunalvalet i Belgrad. Även regeringstjänstemän och politiker från Bosnien och Hercegovina röstade öppet i Belgrads kommunalval. Den serbiska regeringen har försvarat dessa metoder som legitima.

- R. Andra väl grundade anklagelser om oegentligheter rör bland annat röstköp, partiska medier, påtryckningar på offentliganställda och socialt utsatta grupper, missbruk av offentliga medel, hot och valfusk.
- S. De serbiska myndigheterna förnekar alla oegentligheter. Både Serbiens president och Kremlkontrollerade medier har hävdad att andra länder på ett brutalt sätt har ingripit i Serbiens valprocess, men har inte lagt fram några vederhäftiga bevis för dessa påståenden. Premiärminister Brnabić tackade offentligt den ryska underrättelsetjänsten för att ha tillhandahållit information om oppositionens planerade verksamhet. Spridningen av rysk desinformation och ryska budskap är ett allvarligt och ständigt problem i Serbien, särskilt under valkampanjer. Kreml har fördömt de offentliga protesterna mot valfusk i samband med Serbiens allmänna val som västerländska försök att störta regeringen och iscensätta ännu en ”Majdankupp”.
- T. Offentliga tjänstemän har utsatt oberoende serbiska organisationer som fördömde oegentligheterna under det senaste valet för upprepade attacker. Trots att organisationerna kom med konkreta bevis som tydde på valfusk har serbiska myndigheter hittills vägrat att utreda dessa påståenden om oegentligheter och i stället försökt misskreditera och skrämja de valobservatörer som redovisade oegentligheterna. Sedan valet har ledande serbiska politiker, däribland presidenten, på ett orättfärdigt sätt förtalat ledamöter av Europaparlamentet och andra medlemmar av det internationella valobservatörsuppdraget.
- U. Valresultaten, särskilt kommunalvalen i Belgrad, ifrågasattes av oppositionen, vilket ledde till stora fredliga demonstrationer som initierades av oppositionskoalitionen ”Serbien mot våld” och den partipolitiskt obundna sammanslutningen ProGlas för att kräva att valet skulle ogiltigförklaras och att en ny valomgång skulle hållas. Den statliga valkommissionen har avvisat oppositionens klagomål. Oppositionen har inför författningsdomstolen krävt att valresultatet ska ogiltigförklaras på grund av anklagelser om omfattande valfusk.
- V. En protest den 24 december 2023 urartade och blev våldsam när några av demonstranterna stormade stadsfullmäktige i Belgrad, varefter polisen grep 38 personer, däribland studenter, som åtalades för att ha hotat den konstitutionella ordningen och varav vissa fortfarande sitter i husarrest. Flera fredliga demonstranter hävdade att maskerade huliganer hade nästlat sig in i demonstrationerna. De fredliga demonstranterna kritiserade också polisens oproportionella bruk av våld.
- W. Under det senaste årtiondet, sedan president Vučić kom till makten, har mediefriheten i Serbien kontinuerligt urholkats, med inslag av politiska påtryckningar, hot och till och med fysiska angrepp mot journalister. Reportrar utan gränser placerade Serbien på plats

91 i sitt internationella pressfrihetsindex för 2023, vilket betyder att landet har halkat ned 12 placeringar och nu tillhör de länder i Europa med lägst pressfrihet.

- X. Rättsstatsprincipen och välfungerande demokratiska institutioner i Serbien utgör fortsatt en stor utmaning för Serbiens EU-anslutningsprocess.
1. Europaparlamentet beklagar djupt att de serbiska parlaments- och lokalvalen den 17 december 2023 avvek från internationella normer och Serbiens åtaganden om fria och rättvisa val, på grund av de sittande partiernas ständiga och systematiska missbruk av institutioner och medier för att få en orättvis och otillbörlig fördel. Parlamentet anser att dessa val inte kan anses ha hållits under rättvisa förhållanden. Parlamentet är oroat över rapporter om den utbredda och systematiska omfattningen av bedrägerier som äventyrade integriteten i samband med valet i Serbien.
 2. Europaparlamentet noterar att valdagen enligt det internationella valobservatörsuppdraget genomfördes smidigt, men att den präglades av många förfarandemässiga brister, bland annat inkonsekvent tillämpning av garantier vid röstning och rösträkning, frekventa fall av trängsel, överträdelser av kravet på sekretess vid röstning och åtskilliga fall av gruppröstning. Parlamentet uttrycker sin allvarliga oro över dessa oegentligheter och den allmänna valmiljön, som låg under de förväntade normerna för ett kandidatland i EU. Parlamentet påminner de serbiska myndigheterna om att välfungerande demokratiska institutioner i Serbien är centrala för Serbiens anslutningsprocess till EU och metoden för anslutning till EU.
 3. Europaparlamentet noterar med stor oro de omfattande bevis som samlats in av internationella och inhemska observatörer och som visar på aktiviteter fram till och under valdagen som kan ha ändrat valresultatet, och som kan ha haft en kritisk inverkan på framför allt resultaten av valet till kommunfullmäktige i Belgrad och allvarligt undergrävt parlamentsvalets legitimitet.
 4. Europaparlamentet efterlyser en oberoende internationell utredning av oegentligheterna i samband med parlaments-, provins- och lokalvalen, utförd av respekterade internationella juridiska experter och institutioner, med särskild uppmärksamhet på valet till kommunfullmäktige i Belgrad, eftersom vissa anklagelser, bland annat de som rör organiserad väljarmigration på lokal nivå, går utöver det område som omfattas av OSSE/ODIHR:s rapporter. Parlamentet stöder en snabb utplacering av ett ad hoc-undersökningsuppdrag i Serbien, med deltagande av parlamentet.
 5. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att inleda ett initiativ för att sända ett expertuppdrag till Serbien för att bedöma situationen i samband med de senaste valen och utvecklingen efter valet i ett försök att underlätta förutsättningarna för en nödvändig samhällsdialog för att försöka återställa allmänhetens förtroende för institutionerna och att bedöma och ta itu med de genomgripande rättsstatsproblemen i Serbien, med utgångspunkt i Prieberapporterna.
 6. Europaparlamentet beklagar djupt bristen på institutionellt svar på de allvarliga anklagelserna om att de sittande partierna har manipulerat och missbrukat valen, vilket

bidrar till en känsla av straffrihet och till att dessa metoder fortsätter. Parlamentet noterar med oro att vissa av de oegentligheter som föregick valet i december 2023 potentiellt utgör överträdelser av serbisk lag och dess konstitution. Parlamentet betonar att dessa metoder, om de får fortsätta utan några återverkningar, kommer att fortsätta att undergräva förtroendet för Serbiens valprocess och institutioner, vilket oåterkalleligen hindrar det demokratiska styret och den fortsatta europeiska integrationen. Parlamentet betonar vikten av att grundligt utreda alla klagomål om valet, exempelvis den begäran om att ogiltigförklara valet till stadsfullmäktige i Belgrad den 17 december, som nyligen framlades inför författningsdomstolen av en officiell företrädare för koalitionen ”Serbien mot våld”.

7. Europaparlamentet beklagar djupt bristen på åtal och påföljder för brott under valen, inbegripet allvarliga anklagelser om olaglig manipulering av väljarregistret och rösträtten, påtryckningar och hot mot medborgare och valkandidater, fall av korruption, förfalskning av medborgares underskrifter, klientelism, obehörigt och olagligt missbruk av medborgaruppgifter, missbruk av statliga ämbeten och brist på effektiva mekanismer för att förhindra att de sittande partierna får orättvisa institutionella fördelar i samband med val.
8. Europaparlamentet uppmanar de serbiska myndigheterna att utreda, lagföra och väcka åtal mot de ansvariga för alla brott under valet samt för alla attacker på studenter.
9. Europaparlamentet fördömer serbiska tjänstemäns iscensatta attacker mot valobservatörer, inbegripet ledamöter av Europaparlamentet, och efterlyser en återgång till en respektfull och konstruktiv diskussion, och betonar vikten av ömsesidig respekt i den demokratiska processen. Parlamentet är djupt oroat över försöken att misskreditera och skrämma observatörerna. Parlamentet uppmanar de serbiska myndigheterna att vidta alla åtgärder som krävs för att undvika ytterligare desinformationskampanjer mot valobservatörer och att fastställa villkor som gör det möjligt för nationella och internationella valobservatörer att effektivt utföra sitt arbete samt att skydda dem från våld, hot, vedergällning, negativ diskriminering, påtryckningar eller andra godtyckliga åtgärder till följd av deras legitima utövande av sina rättigheter och friheter. Parlamentet lovordar det arbete som utförts av inhemska observatörer från centrumet för forskning, transparens och ansvarsskyldighet (CRTA) och centrumet för fria val och demokrati (CeSID).
10. Europaparlamentet är bekymrat över ”passiviseringen” av bostadsadresser för vissa kategorier av medborgare, bland annat i Belgrad och södra Serbien, vilket berövar dem rätten att rösta. Parlamentet uppmanar de ansvariga myndigheterna att utan ytterligare dröjsmål åtgärda dessa allvarliga kränkningar av valrättigheterna.
11. Europaparlamentet uppmanar med kraft Serbien att ta itu med oron över nationella minoriteters deltagande i valprocessen, säkerställa en konsekvent tillämpning av kriterier för minoritetsstatus och ta itu med sårbarheter när det gäller påtryckningar och röstköp.

12. Europaparlamentet uppmanar de serbiska myndigheterna att tillhandahålla institutionella lösningar för att få bukt med de nuvarande problemen. Parlamentet uppmanar det serbiska parlamentet och regeringen att göra sitt yttersta för att fungera effektivt, fritt från den ständiga cykeln av valkampanjer och täta extraval.
13. Europaparlamentet uppmanar med kraft de serbiska myndigheterna att återställa väljarnas förtroende för hela processen, möjliggöra full insyn i valförfarandena och säkerställa myndigheternas ansvarsskyldighet, oavsett om de genomför val eller ingriper i dem. Parlamentet uppmanar de serbiska myndigheterna att fullt ut och på alla väsentliga punkter samarbeta med ODIHR, EU och Europarådet och att underlätta en inkluderande process för att främja valrelaterade rättigheter och friheter, institutioner och processer, med deltagande av inhemska valobservatörer och politiska partier. Parlamentet välkomnar alla genuina åtgärder i denna riktning.
14. Europaparlamentet noterar med oro att Serbien inte har genomfört många långvariga rekommendationer från OSSE/ODIHR om viktiga frågor i valprocessen, trots att landet upprepade gånger har uppmanats att göra detta, bland annat av kommissionen. Parlamentet noterar de senaste ändringarna som selektivt tog itu med några av de tidigare rekommendationerna från OSSE/ODIHR och Venedigkommissionen, särskilt de som avser den rättsliga ramen för finansiering av valkampanjer.
15. Europaparlamentet ser fram emot slutrapporten från OSSE/ODIHR:s internationella valobservatörsuppdrag. Parlamentet uppmanar med kraft Serbien att genomföra rekommendationerna i det gemensamma yttrandet från Venedigkommissionen och OSSE/ODIHR av den 19 december 2022 om den konstitutionella och rättsliga ram som styr de demokratiska institutionernas funktion i Serbien, i samråd med expertorganisationer i det civila samhället och i god tid före nästa val, för att förhindra nya oegentligheter och bedrägerier och samtidigt garantera landets demokratiska funktion, särskilt när det gäller konkurrerande kandidaters tillgång till medier, ökad transparens och ansvarsskyldighet när det gäller kampanjfinansiering, åtgärder för att hantera påtryckningar på väljare och missbruk av administrativa resurser.
16. Europaparlamentet uppmanar Serbien att genomföra OSSE/ODIHR:s rekommendation om att göra en omfattande granskning av det centrala väljarregistret för att ta itu med farhågorna om riktigheten, inbegripet anklagelser om väljarmigration och registrering av avlidna personer. Parlamentet är oroat över anklagelser om att det centrala väljarregistret redan har registrerat en betydande ökning av antalet väljare i städer där lokala val kommer att äga rum senare under 2024.
17. Europaparlamentet uppmanar med kraft den statliga valkommissionen att vidta nödvändiga åtgärder för att ta itu med farhågorna om öppenhet och effektivitet i dess verksamhet, inbegripet ett snabbt offentliggörande av övervakningsresultaten under valkampanjen.
18. Europaparlamentet fördömer avsaknaden av mediepluralism under valkampanjen, samt desinformation och den utbredda oetiska och partiska medierapporteringen till förmån för de sittande partierna. Parlamentet noterar med oro att ett stort antal mediekanaler

påverkas eller kontrolleras av regeringen, vilket ledde till ojämlika spelregler för oppositionskandidaterna under kampanjen. Parlamentet fördömer attackerna från mediekkanaler som står nära regeringen mot kritiska journalister. Parlamentet beklagar den serbiske presidentens alla offentliga framträdanden före och under kampanjen, eftersom de suddade ut gränsen mellan presidentämbetet, staten och det politiska parti som hade makten.

19. Europaparlamentet är bekymrat över att villkoren och mångfalden i medierna har försämrats, trots nya lagar om elektroniska medier och om offentlig information och medier. Parlamentet beklagar djupt att tillsynsmyndigheten för elektroniska medier (REM) försummade sina lagstadgade skyldigheter att granska kampanjen i medierna, rapportera om sina resultat och fastställa sanktioner mot medier som bröt mot lagen, spred hatpropaganda eller frångick publicistiska normer. Parlamentet noterar med oro att REM endast har offentliggjort övervakningsresultat för det offentliga programföretaget och privata kabelkanaler, men inte för privata nationella kanaler nära det styrande partiet.
20. Europaparlamentet uttrycker sin oro över fallen av kränkande angrepp och språkbruk i kombination med trakasserier mot journalister, människorättsaktivister och det civila samhällets organisationer, i vissa fall från regeringstjänstemän, särskilt före valet. Parlamentet uppmanar de serbiska myndigheterna att motverka utländsk inblandning och utländska desinformationskampanjer, att kraftigt förbättra skyddet av den oberoende journalistiken och att säkerställa ett öppet medielandskap. Parlamentet understryker att EU-institutionerna måste göra mer för att säkerställa att serbiska journalisters och mediers rättigheter och friheter skyddas. Parlamentet påpekar att tillgången till föranslutningsstöd bör användas som ett verktyg för att förhindra att situationen för mediefriheten försämras ytterligare.
21. Europaparlamentet efterlyser en reform av effektiviteten i tillsynsmekanismerna för valkampanjer, inbegripet av byrån för förebyggande av korruption och den tillfälliga kommittén för kampanjtillsyn, för att säkerställa snabb och transparent hantering av klagomål som rör missbruk av offentliga medel.
22. Europaparlamentet betonar att Serbien, som kandidatland för EU-medlemskap, inte har tillräckligt genomförda grundläggande EU-standarder och internationella demokratiska standarder. Parlamentet uppmanar de serbiska myndigheterna att se till att det finns tillräckliga demokratiska garantier för att hålla nästa ordinarie lokalval 2024 liksom framtida val.
23. Europaparlamentet konstaterar att alla serbiska parlament utom ett under de senaste tolv åren upplöstes i förtid och att fortsatta onödiga nyval undergräver den politiska stabiliteten. Parlamentet understryker att ständiga nyval, permanent kampanjläge och långa förseningar i bildandet av regeringar inte bidrar till en effektiv demokratisk styrning av landet, utan försvagar parlamentet och leder till bristande parlamentarisk lagstiftningskontroll och legitimitet.

24. Europaparlamentet understryker vikten av yttrandefrihet och slår fast att alla har rätt att uttrycka sina åsikter och delta i fredliga protester. Parlamentet fördömer i detta sammanhang den oproportionerliga användningen av polisvåld mot fredliga demonstranter som protesterar mot valfusk. Parlamentet är bekymrat över anklagelserna om att provokatörer infiltrerade protesterna för att få polisen att ingripa. Parlamentet är oroat över bedömningarna att vissa deltagare i protesterna den 24 december 2023 har blivit oproportionerligt hårt behandlade av polisen och rättsväsendet, i skarp kontrast till den serbiska polisens praxis vid tidigare protester i landet. Parlamentet uppmanar med kraft EU:s och medlemsstaternas diplomatiska beskickningar att fortsätta att övervaka de pågående rättsfallen i samband med protesterna.
25. Europaparlamentet fördömer kraftfullt de serbiska myndigheternas ogrundade påståenden om att EU:s medlemsstater organiserade protester efter valet. Parlamentet beklagar att protesterna har använts som en ursäkt för att sprida EU-fientliga budskap i medier som står nära det styrande partiet.
26. Europaparlamentet beklagar bristen på uttrycklig kritik från kommissionen, särskilt från kommissionsledamoten med ansvar för utvidgning, angående de många anklagelserna om valfusk i de serbiska valen, och uppmanar kommissionen att utan dröjsmål ta itu med de brister som har lett till dessa påståenden.
27. Europaparlamentet upprepar sin ståndpunkt att anslutningsförhandlingarna med Serbien endast bör gå framåt om landet gör betydande framsteg med sina EU-relaterade reformer, inbegripet ett fullständigt genomförande av rekommendationerna från OSSE/ODIHR och Venedigkommissionen. Parlamentet uppmanar kommissionen och rådet att tillämpa strikta villkor. Parlamentet uppmanar kommissionen att noggrant följa upp revisionsrättens rapporter och att omedelbart inleda granskningen av finansieringen till den serbiska regeringen inom ramen för instrumentet för stöd inför anslutningen III (IPA III) och andra finansieringsinstrument. Parlamentet understryker att om de serbiska myndigheterna är ovilliga att genomföra viktiga valrekommendationer eller om resultaten av denna utredning tyder på att de serbiska myndigheterna var direkt inblandade i valfusk, efterlyser parlamentet ett tillfälligt upphävande av EU-finansiering på grund av allvarliga överträdelser av rättsstatsprincipen i samband med valet i Serbien.
28. Europaparlamentet förbinder sig att noga övervaka utvecklingen i Serbien efter valet och åtar sig att stödja demokratistärkande reformer och hjälpa Serbien närmare en EU-anslutning. Parlamentet betonar att det alltid har eftersträvat att stödja politisk pluralism och stärka en inkluderande valmiljö i Serbien i all sin verksamhet, i synnerhet genom dialogen mellan partierna och den parlamentariska dialogprocessen. Parlamentet framhåller vikten av att fortsätta dialogen mellan partierna och den parlamentariska dialogprocessen. Parlamentet uppmanar EU att underlätta en intern och meningsfull dialog i Serbien mellan regeringen och oppositionen för att övervinna det rådande klimatet präglad av djup politisk polarisering. Parlamentet anser mot denna bakgrund att parlamentet är den lämpligaste institutionen för att agera som konstruktiv medlare.

29. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till Europeiska rådets ordförande, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaternas regeringar och parlament, Serbiens president, regering och nationalförsamling, OSSE:s kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter, OSSE:s parlamentariska församling och Europarådets parlamentariska församling.